

Sygnatura akt II C 2253/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 17 maja 2022 roku

Sąd Okręgowy w Warszawie Wydział II Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: Sędzia Michał Chojnacki

Protokolant: Karolina Dąbrowska

po rozpoznaniu w dniu 17 maja 2022 roku w Warszawie

na rozprawie

sprawy z powództwa **M. G., R. M. i J. S.**

przeciwko **Skarbowi Państwa – Wojewodzie (...)**

o zapłatę

orzeka:

I. oddala powództwo;

II. zasądza od M. G., R. M. i J. S. w częściach równych na rzecz Skarbu Państwa – Prokuratorii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kwotę 10800 zł (dziesięć tysięcy osiemset złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego za okres od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

sędzia Michał Chojnacki

Sygn. akt II C 2253/20

UZASADNIENIE

Powodowie M. G., A. S., R. M., J. S., P. J., M. L. i J. D. (1) wnieśli pozew przeciwko Skarbowi Państwa – Komisji Nadzoru Finansowego domagając się zasądzenia na rzecz każdego z nich kwot wskazanych w pozwie. Nadto każdy z powodów wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg spisu kosztów przedłożonego najpóźniej na ostatniej rozprawie głównej, a w razie nie złożenia takiego spisu kosztów wg norm przepisanych.

Uzasadniając swoje stanowisko powodowie wskazali, że każde z nich nabyło obligacje (...) S.A., które nigdy nie zostały od nich wykupione. Powodowie podnieśli, że dochodzą swoich praw z roszczeń w związku z nieprawidłowościami jakich dopuściła się Komisja Nadzoru Finansowego. W tym zakresie powołali się na okoliczność, iż Najwyższa Izba Kontroli w dokumencie pokontrolnym z dnia 21 stycznia 2020 r. wskazała na szereg nieprawidłowości w działaniu KNF. W raporcie tym podniesiono, że gdyby KNF wykonywał swoje ustawowe obowiązki w sposób należyty, powinno się to przełożyć na zmniejszenie skali emisji obligacji i narażenia inwestorów na straty. Wskazano tam, że w ciągu 5 lat od wydania licencji, a w szczególności w 2017 r. kontrola w celu weryfikacji czy spółka posiada stabilną sytuację

finansową i prawidłowo wykonuje zadania była prowadzona nierzetelnie. KNF nie weryfikowała czy spółka gwarantuje możliwość kontynuowania działalności zgodnie z zasadami uczciwego obrotu i w sposób należyte zabezpieczający interesy uczestników funduszu sekurytyzacyjnego. W ocenie NIK uzasadnione było przeprowadzenie kontroli przez KNF wcześniej, biorąc pod uwagę wysoce agresywny model działania i dynamiczny wzrost skali działalności w krótkim czasie w ramach zarządzania portfelami inwestycyjnymi obejmującymi sekurytyzowane wierzytelności sekurytyzacyjnych funduszy inwestycyjnych zamkniętych.

Odpowiedzialność pozwanego wynika zatem z nieprawidłowych działań w zakresie nadzoru nad (...) S.A. Jako podstawę prawną roszczeń powodowie wskazali art. 417 k.c.

Prawomocnym zarządzeniem z dnia 22 stycznia 2021 r. pozew został zwrócony w stosunku do A. S., P. J., M. L. i J. D. (2). (zarządzenie k. 264)

Ostatecznie pozew został skutecznie wniesiony przez M. G., R. M. i J. S., którzy dochodzili zasądzenia od pozwanego Skarbu Państwa – Komisji Nadzoru Finansowego na rzecz:

- M. G. kwoty 450.000 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty;

- R. M. kwoty 100.000 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty i

- J. S. kwoty 100.000 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty.

Nadto każdy z powodów wniósł o zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg spisu kosztów przedłożonego najpóźniej na ostatniej rozprawie głównej, a w razie nie złożenia takiego spisu kosztów wg norm przepisanych. (zarządzenie k. 271, pozew k. 3-50v)

Skarb Państwa w pierwszym piśmie wniósł o oznaczenie organu państwowej jednostki organizacyjnej Skarbu Państwa w sprawie w miejsce Komisji Nadzoru Finansowego, która od dnia 1 stycznia 2019 r. jest organem osoby prawnej jaką jest Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Wskazano, że w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz.U. z 2018 r. poz. 2243) zniesiono dotychczasową Komisję Nadzoru Finansowego i utworzono państwową osobę prawną – Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. (pismo (...) k. 302-304)

W wykonaniu zobowiązania powodowie oznaczyli pozwanego jako Skarb Państwa – Wojewodę (...), a to na podstawie art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem Państwa (Dz.U. z 2020 r., poz. 735). (pismo powodów k. 312-313)

W odpowiedzi na pozew Skarb Państwa – Wojewoda (...) wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie od każdego z powodów na rzecz pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) kosztów postępowania, w tym na rzecz Skarbu Państwa – Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej kosztów zastępstwa procesowego wraz z odsetkami w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego wg norm przepisanych.

W zakresie legitymacji biernej pozwany podniósł, że strona powodowa wiąże odpowiedzialność odszkodowawczą pozwanego z działalnością Komisji Nadzoru Finansowego jako podmiotu zobowiązanego do prowadzenia nadzoru nad rynkiem finansowym. Wskazał, że od dnia 1 stycznia 2019 r. państwową osobą prawną jest Urząd Komisji Nadzoru Finansowego, a jego organami Komisja Nadzoru Finansowego oraz Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego. Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku wierzytelności i zobowiązania KNF stały się wierzytelnościami i zobowiązaniami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego. Pozwany wskazał, że determinuje to brak

legitymacji biernej po stronie Skarbu Państwa. Ponadto pozwany zakwestionował roszczenie zarówno co do zasady jak i co do wysokości. (odpowiedź na pozew k. 316-333)

W dalszym piśmie procesowym powodowie wskazali, że opierają odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa na zasadach odpowiedzialności deliktowej, a nie kontraktowej. Podnieśli, że opierają roszczenie o art. 417 k.c., który konstytuuje wyłącznie odpowiedzialność Skarbu Państwa za działania bądź zaniechania jego jednostki organizacyjnej. Zdaniem powodów nie sposób uznać, że art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku, objął swoim zakresem uregulowaną w art. 417 k.c. odpowiedzialność odszkodowawczą, bowiem dyspozycja tego przepisu wskazuje jednoznacznie, że roszczenie tam wskazane może być skierowane wyłącznie przeciwko Skarbowi Państwa. Określenie „wierzytelności i zobowiązań” z tegoż przepisu nie obejmuje roszczeń z art. 417 k.c. W takiej sytuacji zasadne w ocenie powodów jest zastosowanie przepisu art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem Państwa. (pismo k. 389-396v)

Strona pozwana podtrzymywała swoje stanowisko do momentu zamknięcia rozprawy.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

M. G. nabył obligacje (...) S.A. serii (...) – 30 sztuk o wartości nominalnej po (...) zł każda, serii (...) – 10 sztuk o wartości nominalnej po (...) zł każda, serii (...) 10 sztuk o wartości nominalnej po (...) zł każda oraz serii (...) sztuka o wartości nominalnej (...)zł. (zapis na obligacje k. 188, k. 192, k. 196, k. 200, odcinek zbiorowy k. 189, k. 193, k. 197, k. 201, potwierdzenie przelewu k. 190, k. 194, k. 198, k. 202, k. 203, k. 204, potwierdzenie odbioru obligacji k. 191, k. 195, 199, k. 205)

R. M. nabyła obligacje (...) S.A. serii (...) 100 sztuk o wartości nominalnej po (...) zł każda. (formularza zapisu na obligacje k. 208-209, potwierdzenie przelewu k. 210, wyciąg z rachunku k. 211, k. 212, k. 213)

J. S. nabyła obligacje (...) S.A. serii (...) – 2 sztuki o wartości nominalnej po (...) zł każda. (propozycja nabycia obligacji k. 214, odcinek zbiorowy k. 215, potwierdzenie przelewu k. 216, potwierdzenie odbioru obligacji k. 217)

W „Informacji o wynikach kontroli. Działalność organów i instytucji państwowych oraz podmiotów organizujących rynek finansowy wobec spółki (...) S.A., podmiotów oferujących jej papiery wartościowe oraz ją audytujących” Najwyższa Izba Kontroli wskazała na szereg nieprawidłowości Komisji Nadzoru Finansowego w zakresie nadzoru nad działalnością (...) S.A. z siedzibą w W.(raport pokontrolny NIK wraz z załącznikami k. 75-160v)

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie powołanych dowodów z dokumentów. Dokumenty nie były kwestionowane przez strony co do swej prawdziwości i wiarygodności, nie budzą także wątpliwości Sądu i mogły stać się w całości podstawą ustalenia stanu faktycznego.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 5 k.p.c. pominął dowody załączone do pisma z dnia 16 maja 2022 r. jako spóźnione. Pozostałe dokumenty Sąd pominął, gdyż nie miały one znaczenia dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Sąd na podstawie art. 235² § 1 pkt 2 k.p.c. pominął wniosek strony pozwanej o dopuszczenie dowodu z zeznań świadka C. K. i świadka T. Z., jako nieistotne dla rozstrzygnięcia.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Powodowie wnosili o zasądzenie od pozwanego Skarbu Państwa – Wojewody (...) na rzecz:

- M. G. kwoty 450.000 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty;

- R. M. kwoty 100.000 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty i

- J. S. kwoty 100.000 zł wraz z należnymi odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia założenia pozwu do dnia zapłaty.

Odpowiedzialność pozwanego w ocenie powodów wynika z nieprawidłowych działań w zakresie nadzoru Komisji Nadzoru Finansowego nad (...) S.A. Jako podstawę prawną roszczeń powodowie wskazali art. 417 k.c.

Pozwany konsekwentnie wnosił o oddalenie powództwa w całości, w szczególności powołując się na swój brak legitymacji procesowej. Pozwany kwestionował również roszczenie co do zasady oraz wysokości.

Podstawę prawną powództwa stanowił przepis art. 417 § 1 k.c. zgodnie z którym za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialność Skarb Państwa lub jednostka samorządu terytorialnego lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Analiza przepisu art. 417 k.c. wskazuje, że przesłankami odpowiedzialności deliktowej Skarbu Państwa są powstanie szkody, wyrządzenie szkody czynem niedozwolonym polegającym na bezprawnym działaniu lub zaniechaniu podmiotu wykonującego w imieniu Skarbu Państwa władzę publiczną oraz normalny związek przyczynowy pomiędzy tak rozumianym czynem niedozwolonym, a powstaniem szkody.

Znaczenie przypisywane pojęciu związku przyczynowego oraz szkody na tle komentowanego przepisu nie odbiega od znaczenia tych terminów na tle odpowiedzialności za czyny niedozwolone (art. 361 k.c.). Skarb Państwa i jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność tylko za normalne następstwa swoich działań i zaniechań. Kompensacja szkody obejmuje poniesione straty (damnum emergens) oraz utracone korzyści (lucrum cessans) (tak: Kodeks cywilny. Komentarz, red. dr hab. Konrad Osajda, rok 2019, wyd. 21, SiP Legalis).

Na co zwrócił uwagę Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 14 października 2016 r. (sygn. akt I CSK 707/15) odpowiedzialność odszkodowawcza Skarbu Państwa łączy się wyłącznie z takim działaniem lub zaniechaniem organów władzy publicznej, które są niezgodne z prawem. Nieprawidłowość w działaniu władzy publicznej może przybrać postać naruszeń konstytucyjnych praw i wolności, konstytucyjnych zasad funkcjonowania władzy publicznej, uchybień określonych w ustawach zwykłych, aktach wykonawczych, jak i uchybień normom pozaprawnym, w różny sposób powiązanych z normami prawnymi. Przy ocenie przesłanki bezprawności niezbędne jest zatem odróżnienie czynności podejmowanych w wykonaniu ustawowych obowiązków od zachowań będących ich naruszeniem. Ponadto nie każde naruszenie prawa będzie stanowiło podstawę odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa na gruncie art. 417 § 1 k.c., a jedynie takie, które stanowiło warunek konieczny powstania uszczerbku poszkodowanego i którego normalnym następstwem w danych okolicznościach jest powstanie szkody (tak: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 października 2016 r., I CSK 707/15, SiP Legalis nr 1526342).

Na wstępie rozważań, Sąd odniesie się do zarzutu braku legitymacji procesowej biernej, jako zarzutu najdalej idącego.

Dominująca w doktrynie definicja legitymacji procesowej została zaakceptowana przez orzecznictwo i to zarówno Sądu Najwyższego, jak i sądów powszechnych. W uzasadnieniu wyroku z dnia 18 stycznia 2000 r. (sygn. akt III CKN 525/98) Sąd Najwyższy wskazał, że „legitymacja procesowa oznacza, że dany podmiot jest uprawniony do występowania w charakterze strony w konkretnym procesie w stosunku do jego przedmiotu”. W postanowieniu z dnia 19 stycznia 2017 r. (sygn. akt I PZ 31/16) Sąd Najwyższy stwierdził, m.in. że „legitymacja procesowa jest przesłanką materialnoprawną skuteczności powództwa i oznacza wynikające z przepisów prawa materialnego uprawnienie do występowania w danym procesie w charakterze powoda (legitymacja procesowa czynna), względnie pozwanego (legitymacja procesowa bierna)”. Koncepcja legitymacji procesowej jako legitymacji materialnej została zaaprobowana w orzecznictwie sądów powszechnych. Przykładowo, zgodnie z wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 23 listopada 2016 r. (sygn. akt I ACa 1908/15) „legitymacja procesowa jest przesłanką merytoryczną, o której istnieniu przesądzają przepisy prawa materialnego, mające zastosowanie w konkretnym stanie faktycznym, nie zaś przepisy procesowe, jej brak

nie prowadzi do odrzucenia pozwu lecz do oddalenia powództwa” (tak: Grzegorz Jędrejek, „Legitymacja procesowa w postępowaniu cywilnym”, wyd. Wolters Kluwer, Warszawa 2019, str. 30-31). Brak więc stwierdzenia legitymacji procesowej czynnej lub biernej determinuje zatem konieczność oddalenia powództwa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że przed dniem 1 stycznia 2019 r. tj. przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku (Dz.U. z 2018 r. poz. 2243 z późn. zm.) Komisja Nadzoru Finansowego (dalej także jako „KNF”) stanowiła statio fisci Skarbu Państwa. Na mocy art. 24 ust. 1 powołanej ustawy zniesiono KNF oraz mocą art. 25 ust. 1 utworzono Urząd Komisji Nadzoru Finansowego oraz na mocy ust. 2 Komisję Nadzoru Finansowego. Na skutek wejścia w życie tejże ustawy utworzony został zatem Urząd Komisji Nadzoru Finansowego będący państwową osobą prawną (art. 3 ust. 1 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym), a jego organami zostały Komisja Nadzoru Finansowego i Przewodniczący Komisji Nadzoru Finansowego (art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 21 lipca 2006 r. o nadzorze nad rynkiem finansowym).

Strona pozwana dochodziła roszczeń w związku z działalnością Komisji Nadzoru Finansowego sprzed 1 stycznia 2019 roku, a zatem obejmującą okres, w którym Komisja była jednostką organizacyjną Skarbu Państwa. Kluczowe znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy miało zatem ustalenie, kto ponosi odpowiedzialności za działania Komisji Nadzoru Finansowego we wskazanym okresie.

Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku, wierzytelności i zobowiązania Skarbu Państwa reprezentowanego przez Komisję Nadzoru Finansowego, o której mowa w art. 24 ust. 1, stają się wierzytelnościami i zobowiązaniami Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego, o którym mowa w art. 25 ust. 1.

Z przepisu tego wynika zatem przejście praw i obowiązków (ujętych w przepisie jako wierzytelności i zobowiązania) na rzecz Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego.

Powodowie powoływali się w toku postępowania na art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, zgodnie z brzmieniem którego, w przypadku likwidacji państwowej jednostki budżetowej, w tym uzyskania przez nią osobowości prawnej lub przejęcia jej przez jednostkę samorządu terytorialnego, w sprawach związanych z jej działalnością Skarb Państwa reprezentuje kierownik jednostki, której zakres zadań obejmuje zadania zlikwidowanej jednostki, a w przypadku braku takiej jednostki - wojewoda właściwy ze względu na siedzibę zlikwidowanej jednostki.

Przedstawiona przez stronę powodową argumentacja opierała się o wskazanie, że w niniejszej sprawie mamy do czynienia z odpowiedzialnością deliktową, a nie kontraktową. Powodowie wskazali, że odpowiedzialność na podstawie art. 417 k.c., który stanowi podstawę żądań, to odpowiedzialność Skarbu Państwa, a nie państwowej osoby prawnej. Ich zdaniem określenie „wierzytelności i zobowiązań” z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku, nie obejmuje roszczeń z art. 417 k.c.

Twierdzenie powodów nie zasługiwało na uwzględnienie. Sąd w sprawie oparł się bowiem na wykładni systemowej, która pozwala na ustalenie sensu przepisu ze względu na obowiązywanie innego przepisu (przepisów) albo zasady danej gałęzi prawa lub zasady systemu prawnego tak, aby interpretowany przepis był z nimi zgodny, realizując tym samym postulat niesprzeczności wewnętrznej systemu prawa. Zauważyć należało, że zobowiązania są rodzajem stosunku cywilnoprawnego lub inaczej mówiąc jest to węzeł prawny łączący dłużnika i wierzyciela. Zobowiązania stanowią zatem część prawa cywilnego i uregulowane zostały w Kodeksie cywilnym, w którym poświęcono im Księgę Trzecią „Zobowiązania”. W Księdze tej uregulowane są zarówno zobowiązania powstałe na skutek czynów niedozwolonych jak i zobowiązania umowne, czy bezumowne. Podstawowy zbiór przepisów prawa cywilnego określający zasady prawa zobowiązań oraz zawierający definicję zobowiązania jednoznacznie zatem określa, że

zobowiązanie polega na tym, że wierzyciel może żądać od dłużnika świadczenia, a dłużnik powinien świadczenie spełnić (art. 353 § 1 k.c.) niezależnie od tego jakie zdarzenie prawne stanowi jego źródło.

W przepisie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku, mowa jest natomiast o „zobowiązaniach”. Przepis nie precyzuje, aby sukcesja miała dotyczyć jedynie zobowiązań wynikających z czynów niedozwolonych, albo odwrotnie z odpowiedzialności kontraktowej. W takiej sytuacji zatem nie ulega wątpliwości Sądu, że przedmiotem przejęcia przez Urząd Komisji Nadzoru Finansowego są wszelkie zobowiązania zniesionej Komisji Nadzoru Finansowego, niezależnie od źródła ich powstania.

Zestawiając normę wyrażoną w art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 roku z przepisem art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym, należy dojść do przekonania, że powołany przepis art. 29 ust. 1 stanowi przepis szczególny w stosunku do przepisu art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 roku. Wprowadzając przepisy ustawy z dnia 9 listopada 2018 roku, ustawodawca odmiennie uregulował kwestię przejścia praw i obowiązków likwidowanej państwowej jednostki budżetowej, wskazując, że za powstałe zobowiązania i wiarytelności odpowiedzialność ponosi Urząd Komisji Nadzoru Finansowego.

Na mocy art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o zmianie niektórych ustaw w związku ze wzmocnieniem nadzoru nad rynkiem finansowym oraz ochrony inwestorów na tym rynku, doszło zatem do sukcesji uniwersalnej. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego przejął wszystkie wiarytelności i zobowiązania zniesionej KNF. Przepis ten stanowi przepis szczególny w stosunku do art. 6 ust. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym. W konsekwencji stwierdzić należy, że wojewoda właściwy ze względu na siedzibę zlikwidowanej jednostki reprezentuje Skarb Państwa w przypadku, gdy zobowiązania i wiarytelności nie zostały przejęte przez inny podmiot.

Powództwo podlegało zatem oddaleniu w całości z uwagi na brak legitymacji procesowej biernej. Skoro powodowie wiążą powstanie po swojej stronie szkody w związku z działalnością Komisji Nadzoru Finansowego, to w sprawie po stronie pozwanej winien występować inny podmiot tj. Urząd Komisji Nadzoru Finansowego. Jak wyżej wyjaśniono, Skarb Państwa nie ponosi odpowiedzialności za działania Komisji Nadzoru Finansowego objęte podstawą faktyczną powództwa.

Z uwagi na brak legitymacji procesowej biernej, Sąd odstąpił od badania pozostałych przesłanej odpowiedzialności pozwanego, gdyż to ustalenie było wystarczające do oddalenia powództwa.

Kierując się powyższymi względami Sąd oddalił powództwo w całości, o czym orzeczono w punkcie I wyroku.

O kosztach procesu, Sąd orzekł zgodnie z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. statuującego zasadę odpowiedzialności za jego wynik. Pozwany wygrał proces w całości, a zatem to powodowie powinni w częściach równych (art. 105 § 1 k.p.c.) ponieść koszty procesu, a to na podstawie art. 105 § 1 k.p.c.

Tym samym Sąd nie uwzględnił wniosku pozwanego o zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu oddzielnie od każdego z powodów. Wyjaśnić należy, że po stronie powodowej zachodzi przypadek współuczestnictwa formalnego, o którym mowa w art. 72 § 1 pkt 2 k.p.c., a zatem każdy współuczestnik dochodzi w jednej sprawie odrębnego, samodzielnego, własnego roszczenia, a jedynie podstawa faktyczna i prawna każdego z tych odrębnych roszczeń jest jednakowa. Jak wskazywał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 8 października 2015 r. (sygn. akt III CZP 58/15), w istocie zatem sprawa, w której występuje współuczestnictwo formalne jest zbiorem kilku spraw, połączonych z reguły dążeniem do wspólnego prowadzenia procesu i doprowadzenia do wydania wspólnego rozstrzygnięcia, a więc przyspieszenia rozstrzygnięcia sprawy i zminimalizowania jej kosztów.

W doktrynie i orzecznictwie wyjaśniono, że szczególna regulacja zwrotu kosztów postępowania przez współuczestników zawarta art. 105 § 1 i 2 k.p.c. - zgodnie z którym, współuczestnicy sporu zwracają koszty procesu w częściach równych - dotyczy wyłącznie zwrotu kosztów procesu przeciwnikowi przez stronę przegrywającą.

Ma ona zatem zastosowanie jedynie w odniesieniu do sytuacji, w której współuczestnictwo występuje po stronie przegrywającej proces, nie zaś w sytuacji odwrotnej, tj. gdy współuczestnictwo zachodzi po stronie wygrywającej. W takim wypadku zastosowanie mają ogólne zasady o kosztach procesu i każda ze stron wygrywających proces ma prawo żądać zwrotu kosztów niezbędnych do celowej obrony. (post. SN z dnia 10 października 2012 r., I CZ 105/12, Legalis; K. Flaga-Gieruszyńska, A. Zieliński, Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz. Wyd. 11, Warszawa 2022; prof. dr hab Andrzej Zieliński „Orzekanie o kosztach postępowania cywilnego. Komentarz praktyczny z orzecnictwem”, rok 2017).

Skoro zatem powodowie jako współuczestnicy formalni przegrali proces, winni ponieść w częściach równych koszty procesu poniesione przez przeciwnika.

W konsekwencji w punkcie II wyroku Sąd zasądził od M. G., R. M. i J. S. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej Rzeczypospolitej Polskiej w częściach równych koszty procesu w kwocie 10.800 zł, na które składał się koszt zastępstwa procesowego ustalony na podstawie § 2 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w zw. z art. 99 k.p.c. Nadto na mocy art. 98 § 1¹ k.p.c. zgodnie z wnioskiem strony powodowej Sąd zasądził od kosztów procesu odsetki w wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w spełnieniu świadczenia pieniężnego, od dnia uprawomocnienia się niniejszego wyroku do dnia zapłaty.

W związku z powyższym, orzeczono jak w sentencji wyroku.

Sędzia Michał Chojnacki

ZARZĄDZENIE

1. (...)